

SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési árak:

Egész évre — — — 8 kor. | Negyed évre — — — 2 kor.
Fél évre — — — 4 " | Egyes szám ára — — — 16 fill.
Nyilttér soronként 30 fillér.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Ifj. Szántó Károly.
Kiadóhivatal: Szászvárosi Könyvnyomda R.-t.
Megjelenik minden vasárnap.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, a pénzküldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz küldendők.
Kéziratok nem adatnak vissza.
Hirdetések árszabály szerint, többszöri hirdetésnél árkedvezmény.

Előfizetési felhívás!

Amidőn a „Szászváros és Vidéke“-re f. év április 1-jével új előfizetést nyitottunk, nem mulaszthatjuk el hálás köszönetet mondani mindazoknak, akik nehéz, de lelkiismeretes munkánkban támogatni szívesek voltak. Előfizetők, munkatársak és hirdetőik eddigi érdeklődése, támogatása fényes bizonyítéka annak, hogy lapunkat — rövid fennállása dacára — a megye közönsége kellő fogadtatásban részesíti. Igerjük, hogy főtörekvésünk ezután is az lesz, hogy a közönségnek egy minden tekintetben jó megyei lapot adjunk a kezébe. Hogy ezt tehessük, teljes bizalommal fordulunk a nagyérdemű olvasó közönséghez, valamint kaszinók, olvasóegyletek s más hasonló célokat szolgáló intézmények, testületek választmányához, vezetőségéhez kérve, hogy lapunkra előfizetni kegyeskedjenek.

Lapunk előfizetési ára évi 8 korona. Megjelenik minden vasárnapon. Terjedelme rendszeresen legalább is 6 oldal lesz.

Együttal szíves tudomására hozzuk a hirdető közönségnek, hogy a hirdetési díjakat mérsékelt árakban állapítottuk meg. Többszöri avagy állandó hirdetéseknel nagy árkedvezmény.

A reklámnak a pénz- és üzletvilágban jutott fontos szerepére főleg a kereskedők, a termelők, az iparosok, gyárosok, kereskedelmi és iparvállalatok figyelmét hívjuk fel azzal, hogy b. hirdetésekkel mielőbb felkeresni szíveskedjenek.

Szászváros, 1913. március 30-án.

Tisztelettel:

a „Szászváros és Vidéke“
szerkesztősége és kiadóhivatala.

Az erdélyrészi magyar Szövetség és az Emke.

„Erdélyrészi magyar Szövetség“ címmel Rónai Aross Lajos budapesti hírlapíró és tb. városi tanácsos egy fővárosi napilap husvétii számában cikket irt, amelyben az alakulóban (?) levő szövetség létesítésének szükségességét hangoztatva, propagandát csinál az ügynek. Ezt a cikket a szerző minden erdélyi lapnak megküldte. Mi is megkaptuk s bármennyire is helyeseljük a cikk-

ben kifejtett elveket, s bármennyire óhajtuk, hogy az erdélyi magyarságnak a magyarügyet szolgáló olyan élő szerve — mit a milyen az erdélyrészi magyar szövetség lenne — legyen erdélyben, még is bizonyos idegenkedést érzünk az új alakulással szemben.

A cikk, melyet megyei laptársaink leközöltek, ügyesen van megírva s igazán sok igazságot tartalmaz. A szövetség céljával minden magyar ember azonosítja magát. A cikk azonban, nem világítja meg teljesen az „alakulóban“ lévő szövetségnek működési körét. Van-e a szövetség élén az erdélyrészi társadalmi, közgazdasági és politikai élet vezető emberei közül valaki? A cikkíró, mint a létesítésnek megindítója és vezetője, kiket nyert meg erdélyben e szövetség eszméjének? Hol lenne székhelye ennek a szövetségnek? Stb. stb.

Üdvözljük az eszmét, de annak megvalósításában olyan akadályokat látunk, amelyek magát a célt, a sikert kétségessé teszik. Az erdélyi magyarságnak igen is van egy propagáló szerve: az Emke. Ez az egyesület egy negyed század óta áll fenn s programjában egyesítve van minden olyan, amit a létesítendő új szövetség nagyjában jelezve maga elé tűzött ki. Az erdélyi magyarságnak egy erős védbástyája ez az egyesület s a cikkíró mégis szükségesnek tartotta, hogy az „Emke“-ről eddig táplált véleményünkben meginjunk. Erdélyi kultúra, vallás, közoktatás, irodalom, iparügy, közgazdaság, hitelügy stb. is mind-mind benne van az „Emke“ programjában s ha netán a csendben lárma és zaj nélkül végzett nemzeti munkája nem mindig és mindenütt találna méltó elismerést, annak nem lehet az oka az „Emke“. A vezetőségben lehetnek egyesek, akik az „Emke“ kolozsvári központjában a cikkíró szerinti „kellemetlen tüneteket“ előidéznek, de azért az „Emke“-t s annak azt a képességet, amelylyel hivatva van az erdélyrészi magyarság ügyét éppen úgy szolgálni, mint az esetleg megalakuló új szövetség — letagadni, elvitatni nem lehet.

Ha létrejön a szövetség, akkor annak élén feltétlenül az erdélyi viszonyokkal teljesen ismerős erdélyi vezetők álljanak s székhelye erdélyben legyen. A szövetség tagjait pedig az or-

szág minden részéből s főleg a szintiszta magyar vidékekből kell összetoborozni. Az alföld minden magyarjának fülébe el kell jutnia erdélyi testvéreik segélykiáltása s akkor igen is lehet reményünk arra, hogy az új szövetség az „Emke“-nek méltó társa lesz abban az akcióban, amely az erdélyi magyarság megerősítését minden téren, idegen ajku polgártársaink megrövidítése nélkül, békeességben és egyetértésben — célozza.

Az elforgácsolt erők nem képesek nagy és fontos munkára. Ha pedig az új szövetség az „Emke“ erőit apasztja, forgácsolja szét, akkor sem ez, sem az nem lesz képes hivatását úgy teljesíteni, mint a hogy azt programjaikban maguk elé tűzték.

Szerintünk, ha volna az „Emke“ vezetésében olyan valami, amit kifogásolni lehet, ha nem teljesítené az „Emke“ teljes odaadással azt, amire elhivatva van, ostorozzuk azt s tüntessünk azok ellen, akik ebben ludasok, de magát az intézményt meggyengíteni, erőinket elforgácsolni nem lehet egy erdélyi magyarnak sem a célja.

Adjunk újabb és újabb programot az „Emke“-nek, álljunk talpra és tiltakozzunk — ha van mi ellen — s éreztessük a közvélemény ítéletét vele szemben. Igyekezzünk odahatni, hogy az „Emke“ vezetése kifogástalanul szolgálja ügyeinket, de egy újabb hasonló célú szövetséggel meggyengíteni s egyszersmind az erdélyi magyarság ügyét szíven hordó vezérek között az egyenetlenség konkolyát elhinteni nem vezethet előnyünkre.

Ifj. Szántó Károly.

Jegyzői nagygyűlés.

F. hó 7-én Budapesten újlag összegyűltek a múlt évben megalakult százas bizottság tagjai, hogy a fizetésrendezés s a jegyzők államosítása ügyében tartandó kongresszus megtartását előkészítsék.

Pest és a szomszédos megyékből összegyűlt mintegy 80 jegyző, Hunyadmegyéből egyedül Pogány Béla balsai körjegyző, és egyhangulag kimondották, hogy f. év május hó 4 és 5-ikére jegyzői nagygyűlést hívnak egybe s egyben megkeresték az összes jelen voltak aláírásával az Országos Jegyzői-Egyesület elnökségét, hogy május 5-ikére, amikor a parlament összegyűl, a rendkívüli közgyűlést is hívja egybe, amit ha meg nem tenne, a százas bizottság által összehívott nagygyű-

lés megtartatnék s az összes jelen voltak a parlament elé vonulnak s ott addig követelik a jogos igényük kielégítését, míg az vagy teljesedne, vagy a kongresszus permanenciában marad mindaddig, míg a tervbe vett államosítás el nem ejtetik, s helyette a fizetés rendezés tárgyaltatnék.

Egyben a százask bizottság egyhangulag megválasztotta Szegedy Albert rákoskeresztúri főjegyzőt elnökké, kinek elnöklése alatt egy 5 tagú végrehajtó-bizottságot választottak, kiknek feladatává tették, hogy a kongresszus megtartását előkészítsék s a gyűlés tagjai által beadandó memorandumot megszerkesszék.

Mint hogy a május 4 és 5-ikére kitűzött kongresszuson való megjelenés a tagoknak erkölcsi kötelességévé tétetett, a kar érdekében a hunyadmegyei jegyzőknek is kötelessége lenne azon való megjelenés, eltekintve, hogy az államosítást óhajtják, mivel első kötelesség most a fizetésrendezés tárgyalását kierőszakolni.

Városi ügyek.

A városi képviselőtestület folyó hó 10-én meglehetősen érdeklődés között tartotta meg a havi rendes közgyűlését, melynek legfontosabb tárgyai a villamos művet érdeklő előterjesztések voltak.

A dévai villamosvilágítási részvénytársaság ajánlatot tett, melyszerint ellátja a Szászváros köz- és magánvilágítását, ipari használatra is szállít áramot 40 évre kötendő szerződésben rögzítendő feltételek mellett. A képviselőtestület a tanács és állandó választmány javaslatára az ajánlatban körvonalozott feltételeket a városra és lakosaira kedvezőtleneknek tartva kimondotta, hogy az ajánlatot nem fogadja el és utasította a tanácsot, hogy az egyúttal különböző alapokból kölcsönveendő 90.000 korona összeg erejéig a mostani villamos középpontot és a hálózatot olyan állapotba helyezze, hogy képes legyen a szükségletnek esetleg 10 évi kielégítésére is, amíg tudniillik a pénzügyviszonyok javultával és a tervek megérlelődésével lehető lesz a végleges vízi erőre berendezett középpont megépítése.

A járdaszabályrendelet módosítását ezúttal nem tárgyalták, mert némi kiegészítő javaslattétel végett az állandó választmány a napirendről levételt indítványozott. Kudzsir község nyilatkozatot kért a várostól, belenyugszik-e, hogy országos vásárt kapjon. A képviselőtestület nem látott semmi komoly okot, mely szükségesnek, megokoltnak mutatná a kérés teljesítését, azért tiltakozik az ellen, hogy a város ennek újabb vásár engedélyezésével sértessék. Muntean Iliszie rendőr nyugdíjazása után a szászvárosra kért polgári törvényszék ügyében felterjesztendő memorandum tárgyalását a képviselő elhalasztotta, mert nem volt kellőképpen előkészítve. Egyéb tárgy nem volt.

Színház.

Egy hete már, hogy Kiss Árpád újonnan szervezett társulata városunkban időzik. Ez a hét teljesen meggyőzött minket arról, hogy Kiss Árpád színigazgató a tavalyinál sokkal jobb és művészibb színvonalon álló erővel jött el hozzánk kireperálni a tavalyi véleményünket. A hajdani népszerű színházi titkár ma már mint színigazgató is kedvelt nálunk. Örömmel jelentjük,

hogy Kiss igazgató ambícióval csinálja és végzi a directorság nehéz munkáját s ha netán vannak egyesek, akik még mindig elégedetlenek vele szemben, azok ne feledjék el, hogy a vidéki társulatok anyagi okok miatt nem tudják azt „szállítani“, amit az állandó színházak oly könnyedséggel tehetnek meg. A repertoiron egytől-egyig újdonságok vannak, ami a műpártoló közönségben kellemes hatást keltett. A zenekíséretet a helybeli 64. gy. ezred kitűnő zenekara szolgáltatja, nagyban emelvén ezzel is az előadások sikerét. Diszletek és a ruhatár kifogástalanok. Meglátszik, hogy a társulat gazdagon van ellátva a külső hatás fentartására és fokozására szükséges kellékekkel.

A közönség napról-napról veszi közönbösségét s mind többen és többen járnak el színházba igazolván azt, hogy Kiss Árpád igazgató megtalálta az utat arra nézve, hogy ő is, meg a közönség is meg legyenek elégedve a szászvárosi itttartózkodással.

Az egyes előadásokról a következőkben referálunk:

Április 5. szombat: Bemutató előadásul Molnár Ferenc híres és a Magyar Színházban száz előadást ért újdonságát a Farkast adták nem nagy számu közönség előtt.

A színészek ügyesen oldották meg feladataikat, bárha itt-ott a darab gördülékenysége szenvedett is. K. Kövi Kornélia (Vilma) szerepében kitűnő alakítást produkált. A féltékeny férjet (dr. Kelemen) Adorján Ödön játszotta nagy hatással. Sok tapsot aratott Kiss Árpád igazgató alakító tehetségének bemutatásával. Különösen az attachét kreálta élethűen.

Április 6. vasárnap délután félhelyárral ifjúsági előadás volt. Színre került Moliere-nek a „Fösvény“-e. Az előadás előtt Mayer János kollégiumi tanár Moliere életét és darabjának irodalmi értékét ismertette. A tanuló ifjúság szép számban jelent meg s mindvégig élvezettel hallgatta az előadásokat.

Este Stein és Lindau-nak „Az asszonyfaló“ c. 3 felvonásos operetteje került színre. A közönség nagyobb számban jelent meg ezen kellemes zenéjű darabra. Színészeink is jobb kedvvel játszottak mint első este. A cimszerepet Brády Andor ügyesen kreálta. Énekszámait a közönség megtapsolta. Méltó partnere volt Magvassy Margit (Mari Withe), aki szerepét nagy routinnal játszta. Énekszámjai általános tetszést arattak. Csengő tiszta hangja úgy az alsó, mint a felső regiszterekben erőteljes volt. Sok tapsban volt része. Kedves és ügyes játékaival, valamint szép táncával Tombor Olga (Tilda) is általános tetszést és sok tapsot aratott. Kitűnő komikusnak bizonyult Nyáray Rezső (Donogan báró). Telekán Valér (Kamilló) ügyes fellépésével szintén jó benyomást keltett. Tombor Olga és Pethes Dezső táncait a közönség többször megújráta.

Április 7-én, hétfőn Buchbinder Bernátnak a „Tengerész Kató“ c. operetteje ment kis számu publikum előtt. Maga a darab meséje nem sokat ér. A bécsi Jarnó szerette zenéje jó volt. A cimszerepet Tombor Olga játszta. Kedvesen bájos játékaival sok tapsot aratott. Brády Andor a zászlós szerepét nagy rátermettséggel kreálta. Ugy az

énekszámok, valamint az előadás jó volt ez estén. Magvassy Margit (Lujza), Bodnár Ferenc (tengerész kapitány), Nyáray Rezső (Szepe), Bordás Rózi (Teréz), valamint a fürge Pethes Dezső (orvos) dicséretet érdemelnek precíz játékukért.

Április 8-án, kedden Rajna Ferencnek „A mexikói lány“ c. operettejét adták. Publikum kevés volt, de az lelkesen tapsolt a kedvvel játszó színészeknek. A cimszerepet Tombor Olga játszta. Énekszámjaival — bár hangja nem olyan erőteljes, mint Magvassy Margité — nagy hatást ért el. Pompás táncát többször megújrázták. Andorfi Margit Corá-ja meggyőzött minket arról, hogy ő szintén értékes tagja a társulatnak. Nagyon jók voltak Nyáray Rezső (miniszterelnök), Telekán Valér (attaché). Sok derűtséget keltett Pethes Dezső, mint detektív felügyelő. Kár, hogy hangja egy kissé fátyolozott s nem nagy terjedelmű.

Április 9-én szerdán Villner és Bodánszky 3 felvonásos „Évát“-ja került színre. Ezen 3 felvonásos operettnek zenéjét Lehár Ferenc szerette s így nem csoda, ha ez estén zsúfolt ház előtt játszottak a színészek. A darabnak nemcsak híres zenéje, hanem értelmes meséje is van.

A naiv és egyszerű Évát Magvassy Margit primadonna játszotta. Előadása finom, közvetlen és mégis temperamentumos volt. A darab legnehezebb jeleneteit könnyedséggel és routine-nal játszotta, tiszta csengésű bájos énekével pedig magával ragadta a közönséget. Többször a lámpák elé hívták. Méltó és kitűnő partnere volt Brády Andor, (Flaubert gyártulajdonos), aki hűen mutatta be az előkelő párisi világot. Sok tapsot arattak. Duettjeiket megújráta a közönség.

Ugy szintén kitűnő volt Tombor Olga Pipszi-je is. Nagyon jók voltak: Telekán Valér (Voisin), Nyáray Rezső (Prunelles) és Ötvös Andor (művezető). Általában elmondhatjuk, hogy ez estén színészeink nagy animoval játszottak. Az összjáték kifogástalan volt.

Április 10-én csütörtökön, közepes ház előtt Lipschitz és Hert „Limonádé ezredes“ című 3 felvonásos operetteje került színre. Az ezredes Nyáray Rezső volt. Kitűnően alakított. Mimikái, gesztussai, valamint jó éneke a közönség kedvencévé avatták föl őt ez estén. A herceget Brády Andor játszotta a tőle már megszokott precizitással. Sok derűtséget keltett Tombor Olga (Kati) és Telekán Valér (Miska). Bordás Rózi és Andorfi Margit ügyes játékkal és kellemes hangjukkal tüntek ki. Nagyon jók voltak: Pethes Dezső (főhadnagy) és Hécsy Ilona (Szekerkané). A közönség a táncokat és énekszámokat megtapsolta.

Április 11-én pénteken Martos és Bródy „Leányvásár“ c. 3 felvonásos operette ment. Dacára, hogy a nézőtéren nem voltak sokan, a színészek derekasan oldották meg feladataikat. Magvassy Margit Lucy-ja ma is tapsviharokat csalt a közönségből. Ugy szintén jeles volt Brády Andor (Tom) is. Duettjeiket a közönség megújráta. Sok tapsot aratott ez estén Tombori Olga (Bessi), Pethes Dezső (Fritz) és Nyáray Rezső (Horrison Jack).

További műsor:

Április 12-én Nagy Fehér Cabaret-Est.

Április 13-án d. u. ifjúsági előadásban „A cigány“, este „Csókszanatorium“, bohózat operett 3 felvonásban.

San—Toy.

A vízi-malom és a süllyedő falu.

Alpestes községe Erdélyben, Vajdahunyad főszomszédságában fekszik. Politikailag a dévai járásba beosztva.

Lákói ev. ref. magyarok, vegyest románokkal. Határa dusan termő; kiválóan a Cserna folyó partján kánaáni jellegűek. Népe szorgalmas, törekvő és mégis koldusbotra van kárhozthatva.

A koldusbotot a Cserna partján elhelyezett vízi-malom nyomja a nép kérges markába, irányítja a szabad államok felé.

A vízi-malom üzemét 7—8 év előtt az alispáni hivatal beszüntette, mert óriási károkat okozott a községnek.

A míg a malom kereke — 3 éven át — nem forgott, buja termést adott a föld.

Néhány év előtt a malom újból forogni kezdett; forgott mindaddig, a míg a népet nyugalomból, jólétéből, csendes boldogságából is kiforgatta.

A malom és gátjának elhelyezése nem felel meg a modern államok vízjogi törvényeinek, hanem amolyanféle alkotmány, mintha annak tervét az öreg Nikitának — a kecskepásztorok királyságában — bocskoros kulturmérnöksége rajzolta volna meg.

A malom gátja azonban remekmű (olyant még a nagyszebeni kulturmérnökség sem lenne képes tervezni) — mert: bár a gát csak néhány szál ócska deszkából, néhány szekér salak, kőre, erdőgaly és puha trágyából van konstruálva, mégis oly szilárd, hogy nemcsak, hogy felfogja és megállítja a Cserna vizét, hanem annak víztükrét több mint ölnyire felemelte. Partjai eltűntek, sőt a víz szigeteket is épített.

A község irigylendő kánaánja (melynek holdja 2000 korona ért.) — zsombékos ingoványvá vált. Kihalt abból minden vegetáció. A községben már veteményes kert sincs. Vadvizes az egész határrész.

Egyes utcákban a szegény lakók feje fölött rendre omlanak a házak, lábuk alatt süllyed a laza talaj, testi épségük, életük biztonságát pedig ugyancsak forgatja — a malom kereke.

Süllyed a falu, kesereg, zug a nép, de panasz, jajkiáltása elvész — a közigazgatásban — mint a hang — a Saharában.

A malom egy tőkepezes mágnásé, —...—
A föld, a falu, — a szegény népé.

n. f.

NAPI HIREK.

— **Kinevezés.** Borbély Samu m. kir. segéderdőkészítőt a földmivelésügyi miniszter a szászvárosi kir. járási erdőgondnokság vezetésével véglegesen megbizta.

— **Kinevezés.** Az igazságügyi miniszter dr. Tóth József ny. törvényszéki bírót, kecskeméti lakost a dévai járásbíróhoz végrehajtóvá nevezte ki.

— **Áthelyezés.** A földmivelési miniszter Gohn Emil erdőkészítőt, városunk szülötét, székelyföldről Vajdahunyadra helyezte át s az ottani kir. járási erdőgondnokság vezetésével megbizta.

— **Áthelyezés.** Hajduffy Sándor marosillyei állomás főnököt a M. Á. V. arad üzletvezetősége saját kérelmére Mezőtúrta helyre. Helyébe Hajós Emil marosborsai állomásfőnök van kinevezve, aki április hó 20-án foglalja el új állását.

— **Esküvő.** Ajtay Lajos vajdahunyadi vasgyári hivatalnok f. hó 6-án esküdt örök hűséget Herczeg Sándor csernakereszturi földbirtokos kedves és bájos leányának, An-

nuskának. Az egyházi áldást László Zsigmond kisbarcsai ref. pap adta reájuk. Mi is sok szerencsét és boldogságot kívánunk az ifju párnak!

— **Helyettesítés.** Simon Ferencné áll. polg. leányiskolai igazgatónő négy heti szabadságra menvén, helyettesítéssel dr. Kálmán Rezsőné polg. iskolai tanítónő biztost meg.

— **Áthelyezések.** Az igazságügyminiszter dr. Juhász Péter dévai törvényszéki joggyakornokot az alsójárai és dr. Poszler Gyula alsójárai járásbírói jegyzőt a dévai járásbíróhoz, továbbá Holmik Antal dévai járásbírói végrehajtót hasonló minőségben Szentendrére helyezte át.

— **Öngyilkos hivatalnok.** Beck Arthur vajdahunyadi vasgyári hivatalnok a napokban Gyulafehérváron öngyilkosságot követett el. Temetése f. hó 6-án Vajdahunyadon ment végbe nagy részvét mellett. Tettének oka ismeretlen.

— **Népszerű tudományos előadás Hátszegen.** A f. hó 5 és 6-ikára Hátszegen hirdett szabad előadások, mint értesülünk, nagy nehézségek közepette csak félsikerrel végződtek. Szombaton este ugyanis, midőn az előadásra már gyülekezni kezdett a közönség, az egész városra sötétség borult, a villamos-telep kazánja folyni kezdett s az üzemet gyorsan be kellett szüntetni. Miután Róth tanár kísérleti előadásai épen a villamosság köréből voltak választva, áram hiányában az előadás elmaradt s vasárnapra lett halasztva. Ekkor azonban a villamos-telep újabb meglepetéssel szolgált. Midőn ugyanis Róth tanár az előadást megelőzőleg éppen javában próbált, a városi villamos-telep nagy feszültsége miatt az amugy is tulterhelt üzemből a nagy áram-elvonás következtében oly nagyfokú ingadozások állottak be, hogy az üzemet vezető mérnök kérésére, tekintettel a telepet érhető károokra s egy esetleges újabb üzemzavar elkerülése végett — a kísérletekről le kellett mondani s Róth tanár a polgári iskola nagyertermét zsufolásig megtöltött nagyszámu közönség előtt megtartotta a drótnélküli telegráfia-ról szóló előadását, melyben megismertette azokat az alapjelenségeket, melyek a drótnélküli telegráfia megértéséhez szükségesek s azután nagy rajzokon és a felszerelt készülékeken bemutatta a drótnélküli feladó és felvevő állomás berendezését. A közönség így is nagy figyelemmel hallgatta végig a népszerű modorban tartott előadást. A következő két előadás ugyanazon tárgyról folyó hó 12. és 13-án lesz Kudzsiron, a vasgyári Kaszinó nagytermében.

— **Szebenmegyei gazdák svájci tanulmányutja.** A gazdasági felügyelőség vezetésével f. év nyarán a szebenmegyei gazdák tanulmányi kirándulást terveznek Svájcba, mely alkalommal Fiumét, Velencét, Florencet és Milanót utba ejtve a Rivierán át jutnak Bernbe. Itt állapotbejárásokat fognak eszközölni, melyeket az állam nagymérvű segítséggel támogat. Innen utjukat Salzburg, München, Berlinen át folytatva Bécsen és Budapesten át jutnak haza. Az utazás 2 hétig tart és a részvételi díj mintegy 230 K lesz. Megyei gazdáink figyelmét felhívjuk hasonló tanulmányi kirándulások rendezésére.

— **A petrozsényi és járási ipartestület** f. hó 13-án tartja ez évi közgyűlését a község háza tanácstermében. Tárgyai lesznek: az évi jelentések, beszámolások, választások és költségvetési előirányozások.

— **Fegyvertartás engedély nélkül.** A szászvárosi járás egyes községeiben az alis-

páni engedély nélküli lőfegyver tartása erősen szokásba jött s nem egyszer pusztá kedveteléből verik fel okatlan éjjeli lövöldözésekkel a lakosok nyugalalmát. Ezek ellen most a legszigorubb eljárást rendelt el a főszolgabírói hivatal.

— **Tűz.** Balsa községben f. hó 10-én reggel 5 órakor a körjegyzőlak szomszédságában lakó Itt Miklós háza kigyuladt s leégett. Szerencsére szélcsend volt s így a tüzet könnyen lokalizálták.

— **Hirtelen halál.** Rotáridesz Frigyes brassói születésű 47 éves budapesti lakos, kereskedelmi utazó a napokban üzleti ügyben Szászvárosra jött s a „Korona“ vendéglőbe szállott meg. Itt azonban hirtelen rosszul lett s három napi kínlődés után meghalt. Az orvosok gyomorvérzést állapítottak meg a halálozás okául. A hatóság intézkedett az eltemetés iránt.

— **Halálozás.** Borozán Ifigenia hatvani tanítónő f. hó 7-én 28 éves korában Kolozsvárt meghalt. Hült tetemeit Szászvárosra hozták s itt temették el f. hó 9-én.

— **Hirdetmény.** A dévai kerületi munkásbiztosító pénztár közgyűlési kiküldötteinek választása 1913. év április hó 20-án d. e. 9 órától kezdődőleg tartatik meg Szászvárosban, a szászvárosi ipartestület helyiségében az alábbi bizottság előtt: Elnök: Ábrahám Albert. Bizottsági tagok: Farkas Jakab, Schmidt Arthur, Szóts József, Triznyai István.

— **Bauer Leó** nálunk is ismert német színigazgató opera társulatot szervezve az idén az erdélyrészi szász városokba el fog látogatni. E hó 9-én már meg is kezdette előadásait Brassóban. A nyár folyamán valószínűleg Szászvárosra is eljön.

— **A kolozsvári Bethlen Gábor Kör vallásos estélye.** A kolozsvári egyetemi ifjúság egyik legjelentékenyebb egyesülete, a Bethlen Gábor kör programjába vette, hogy az erdélyi kollegiumokat rendre fölkeresi, az ifjúsággal, mely majd az egyetemre kerül, s megismerteti céljait és munkásságát, s így előre készíti a kapcsolatot a középiskolai és egyetemi élet közt. E hó 19-én és 20-án a Kún-kollegium ifjúságát keresi fel a kör 12 tagja, programjuk szerint 19-én délután az ifjúság előtt tartanak előadást, másnap, vasárnap délután pedig a közönség részvételére számító vallásos estélyt rendeznek, a melyeken a kör vezetői, Révész Imre theol. h. tanár, dr. Makkai Sándor és Felméri Albert tartanak előadásokat. A részletes programot ezuttal még nem ismerjük, a jövő számban azonban hihetőleg már azt is közölhetjük, most csak felhívjuk közönségünk figyelmét erre a sokat ígérő estélyre, mely, ahol csak ilyen a kör rendezett, mindenütt mély hatást gyakorolt a közönségre.

— **Közgyűlési ügyrend módosítása.** A belügyminiszter jóváhagyta Hunyad vármegye ama határozatát, mely szerint közgyűlési ügyrendjét módosította. A módosítás szövege a következő: „A közgyűléseken minden bizottsági tagnak jogában áll az ügyrend korlátai között a közig. vezetésével megbízott alispán, illetve helyetteséhez felvilágosító kérdéseket intézni a közigazgatás bármely ágazatát illetően. Azonban csak oly interpellációk terjeszthetők elő, amelyek a közgyűlést megelőző napon déli 12 óráig az alispánnak szóval vagy írásban, esetleg táviratban vagy távbeszélőn teljes szövegükben bejelentve lettek. Azon esetben, mikor az interpelláció tárgyát képező cselekmény oly időben történt, hogy a közgyűlést megelőző napon déli 12 óráig

bejelenthető nem volt, megengedtetik oly interpelláció előterjesztése is, mely a közgyűlés megnyitása előtt legalább egy órával bejelentett az alispánnak. Az interpellációra az alispán, ha a szükséges adatok rendelkezésére állanak azonnal, illetőleg ugyanazon közgyűlés folyama alatt köteles a választ megadni. Ha azonban előzetes adat szerzésre van szükség, úgy a választ a legközelebbi közgyűlésen kell megadni.

— **Cserkészcsapat a főreáliskolában.** A dévai főreáliskola ifjúsága között megalakult a cserkészcsapat, amelynek vezetője Ander József tanár. A cserkészlet ma már rohamosan terjed nálunk angol és svéd mintára és kívánatos is, hogy abban a szellemben verjen itt is gyökeret. A cserkészlet a turisztikát köti össze a jellemképzéssel és sok olyan praktikus tudás elsajátításával, aminek az ifjú a köznapi életben is lépten-nyomon hasznát veszi, ami praktikus, helyét minden körülmények között megálló, edzett, nélkülözéseket tűrni bíró, a természet szépségeit szerető emberré neveli az ifjút. A főreáliskola cserkészcsapata minden vasárnap rendez kirándulásokat és később nagyobb turákat is fog tenni.

— **Zajos ipartestületi gyűlés.** A f. hó 6-án megtartott ipartestületi gyűlésen Szászváros 330—350 önálló iparosa közül alig jelent meg 35—40 tag. Ez a részvétlenség mindenestre szembeeszkő s mutatja azt, hogy a helybeli iparosok saját ügyeik iránt sem tudnak vagy akarnak úgy érdeklődni, mint ahogy kellene. Az elnöki beszámolót, valamint a múlt évi számadást rövid vita után a többség elfogadta. Azután a folyó évi költségvetést tárgyaltak. A vita heves volt. Graef Albert asztalos beszéde olyan vihart rögtönzött, hogy a gyűlés tovább folytatását csakis a hatóság lecsendesítő közbelépésével lehetett folytatni. A költségvetés megállapítása után, több apróbb ügy elintézésével a gyűlés véget ért. A gyűlésen Ábrahám Albert elnökölt.

— **Uj honvédszászlóalj Dévának.** A honvédelmi miniszter leiratban értesítette Déva város közönségét, hogy — amennyiben hajlandó a város a honvédlaktanyának egy emeletes épülettel leendő kibővítésére, úgy a városba helyez még egy honvédszászlóaljat, egy gépfegyverosztályt és a honvédhadkiegészítő parancsnokságot. Az építkezéshez hajlandó pénzbeli segéllyel is hozzájárulni és jövőben a városnak elsőosztályu laktanyabért fizet. Hogy ez az ajánlat mennyire kedvező és milyen fontos érdek ennek teljesítése Dévára nézve, azt nem kell bővebben magyarázni. Ez igen nagy befolyással lenne úgy az ipar, mint a kereskedelem forgalmának emelésére és kárpótolná a várost azért a veszteségekért, ami a Hitelbank és „Hungária“ gépgyár bukásával érte.

— **Gyilkolás bosszúból.** A vajdahunyadi vasgyár bányatelepén, Királybányán, Móra Péter nős bányamunkást Koszta Áron és Leszkucz Szerafin társai bosszúból meggyilkolták. A gyilkosságot úgy követték el, hogy árokba bujva meglesték az áldozatot s midőn az a korcsmából kijött, dorongokkal leütötték. A tetteseket a csendőrség a dévai kir. törvényszék fogházába szállította.

— **Az Altmann—Grossz hangverseny** f. hó 12-ikéről — a színészek ittléte miatt — bizonytalan időre elhalasztott.

— **Moldován Gergely nyugalomban.** Moldován Gergely, a kiváló író és pedagógus, a kolozsvári tudományegyetemen a román nyelv és irodalom nyilvános rendező tanára,

majdnem negyven évi közszolgálat után a magánéletbe vonul vissza és már beadta nyugdíjazása iránti kérését a közoktatásügyi minisztériumhoz.

— **Betörő tolvajok Szászvárosban.** Egy jól szervezett betörő banda ütötte föl sátorát városunkban, mert a közelebbi napokban két feltűnőbb betöréses lopás fordult elő. Az egyik április 5—6 közötti éjszakán történt Preisich Jakab országoti kereskedő házában. A betörők a fal felbontása után a hálósobába jutottak, honnan a tulajdonos ruháit kilopták, a nadrágzsebben levő kulccsal a pénztárt fölnyitották, s kiloptak abból 1692 korona készpénzt, ezenkívül több zseborát és ékszert. A tettest eddig nem sikerült megtalálni. — A másik betörés március 7-én özv. Zorich Jánosné cs. és kir. őrnagyné Hegy-utcai lakásában történt. Nevezett urhölgy mialatt kertjében volt elfoglalva, déltájban egyik zárt szobájából az abban levő szekrénynek fölfeszítése után kiloptak több briliáns gyűrűt, órákat és láncokat összesen mintegy 1200 korona értékben. Tettesnek idáig semmi nyoma. A rendőrség mindkét esetben erélyesen nyomoz, de idáig semmi eredménnyel.

— **Külállami kinevezés.** Ifj. J u g a János marosbrettyei rokonszenves földbirtokos, kitűnő gazdász, akinek mintagazdasága van Marosbrettyén, eltávozik családjával együtt. E távozás okát abban lehet magyarázni, hogy a román minisztérium őt magas dotációval járó gyakorlati gazdasági felügyelővé nevezte ki 6 évre szóló mandátummal. A birtokát J á n c u János „Progresul“ takarékos igazgatója vette bérletbe. Juga e hó 6-án utazott el új állásának elfoglalására.

— **Az Erdélyi Pártfogó Egyesület dévai osztálya** f. hó 13-án délután 3 órakor a Dévai Nemzeti Kaszinó nagytermében tartja rendez évi közgyűlését. Tárgysorozat: 1. Az 1912. évi számadás megvizsgálása, jóváhagyása és a számvizsgáló-bizottság jelentése alapján a felmentés megadása. 2. Az 1913. évi költségvetés megállapítása. 3. A titkár évi jelentése. 4. A számvizsgáló-bizottság három tagjának egy év tartamra való megválasztása. 5. Esetleges indítványok.

— **Ujítások a rendőrségnél.** Városunk rendőrlégénységének az államsegélyből 5000 korona jutott, melyből egy rész a belügyminiszteri rendelet szerint oktatási célokra fordítandó. A belügyminiszterium külön a rendőrtisztek s külön az altisztek számára oktatásra való kiképzés céljából évenként folyó évi május 1-től Budapesten tanfolyamokat szándékozik rendezni, amelyeken 30-as csoportokban vennének részt. Ezekben a tanfolyamokon a rendőrség legjelesebb szakerei adják elő a szükséges anyagot, különös súlyt helyezve a gyakorlati követelményekre. Egy másik intézkedése a belügyminiszternek, hogy jövőre a rendőrkapitányoknak rendelkezési-alap céljára a városok lakosság száma szerint különböző összegeket tartoznak rendelkezésére bocsájtani. Végül pedig a nagyobb városok minden 10.000 lakosuk után egy detektivet tartoznak alkalmazni. Tehát megérjük nemsokára, hogy városunknak is lesz 1 hivatásos, állandó detektívje.

— **Vajdahunyad rendkívüli közgyűlése.** I m r e István polgármester elnöklete alatt f. hó 1-én tartott közgyűlés a legnagyobb részvétlenség mellett és alig néhány képviselőtestületi tag jelenlétében folyt le. A 23 pontból álló tárgysorozattal a közgyűlés hamarosan végzett, mert ezek legnagyobb része már elintézett s csakis tudomásul vétel végett előadott s formai elintézést kívánó ügyek voltak. A közgyűlés

nevezetesebb tárgyai voltak az újonnan épített ugynevezet „kishidak“ átvétele és a hátralékos vállalati ár kifizetésének elhatározása, a melyre nézve a városi tanács azon javaslata egyhangulag fogadtatott el, hogy a tervezettől eltérő hiányok építő vállalkozóktól megfelelő biztosíték visszatartása mellett f. év szeptember 15-éig pótolandók; a tervezettől eltérő, de már kész s megfelelő, de csekélyebb értékű munkálatok különbözetéért pedig 500 korona a vállalkozók díjaiból levonandó. A közgyűlés utolsó tárgya volt a városi háztartásról szóló 1911. évi számadás jóváhagyása tárgyában hozott törv. hat. véghatározat bemutatása. Mely tárgy — mint a közigazgatási bírósághoz megfellebbezett — ennek döntési határozat hozataláig napirendről szavazat utján egy szótöbbséggel levétetett.

— **Ösztöndíjak keleti kereskedelmi akadémiát végzett kereskedők számára.** A brassói kereskedelmi és iparkamara ezenel közhirre teszi, hogy a kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur az általa kezelt „Erzsébet királyné ösztöndíj alap“ kamataiból keleti kereskedelmi akadémiát végzett fiatalabb kereskedők számára 8 egyenként 2500 korona értékű ösztöndíj adományozására nyilvános pályázatot hirdetett. — A miniszteri leirat értelmében szabályszerűen szerkesztett és a kereskedelemügyi minisztériumhoz intézendő folyamodványok legkésőbb f. évi április hó 30-áig a kamara iktatójánál beterjesztendők.

— **Vérengző legények.** Algyógyról jelentik: folyó hó 6-án este fél 9 órakor Sztojka Angyel és 6 társa, itteni oláh legények megtámadták Szekeres István, Andrassy Gyula és Gugyi Mihály földmives iskolai tanulókat. Szekeresnek a bal kezét egészen, a jobbat meg átvágták fejszével, azonfelül az arcát késsel felhasították, Andrassynak a bal karját vágták át, Gugyinak a fejét hasították szét.

— **Halálos baleset.** A piskii mív. műhely Hamerák Károly nevű asztalosa egy vasuti kocsit tetején foglalatoskodván, oly szerencsétlenül esett le, hogy rövid szenvedés után, belső elvérzés következtében meghalt. Bus özvegyet és 5 kiskorú árva hagyott hátra. Temetése általános részvét mellett f. hó 9-én d. u. ment végbe.

— **Az új szivarok.** Nemrégiben jelentek meg a „Palmas“ és a „Palmitas“ szivarok. Az új szivarokat kezdetben csak a budapesti, pozsonyi, zágrábi és fiumei körzetben hozták forgalomba. A pénzügyminiszter a minap rendeletet adott ki, amelynek alapján a „Palmas“ és „Palmitas“ szivar április 1-től kezdve az összes dohánygyárak, illetve kisárak utján általános forgalomba kerül és minden dohánygyár által megrendelhető a dohány-áruraktárok utján.

— **Színészet Piskin.** Lászlófi V. Bódog színigazgató folyó hó 12-én kezdi meg 12 estére tervezett színelőadásait Piskin, az „Arany szarvas“ nagytermében. Színrekerülnek a szezon legkiválóbb operettjei, u. m.: Leányvásár, Limonádé ezredes, Asszonyfaló, Csókszantórium, azután: Benkovits és társa, Sarkantyú, Keserű mézeshetek, Róza néni, Nagymama, Testőr, Csitri, Piktörök, Kis barátó stb. A társulat, mely jelenleg Marosillyén időzik 20 tagból áll és igen jó erővel rendelkezik.

— **Sok az orvvadász.** Kudzsirról jelentik, hogy a csendőrség, mezőrendőrök és erdővédek állandóan tapasztalják, hogy az orvvadászat szenvedélyének számos ember hódol. Amint értesülünk, ezek ellen a legszigorubb rendszabályok fognak életbe lépni.

— **Sok a dúvad.** Kudzsir határában egy elszaporodott a dúvad, hogy az erdőmérnöki hivatal az alispánhoz erről jelentést téve kérte, hogy azok pusztítására a mérgeg-anyagot engedélyezze. A lakóhelyektől legalább is hat kilométerre lesznek kiteve a mérgezett hús-darabok, melyeknek felügyeletével az egyes erdőőrök bizatnak meg.

IRODALOM.

Az élet utján.*

— Kosztolánszky István második kötete. —

Találóbbr hasonlaltal nem élhetünk, mintha az író fiatal szivü, öreg embernek mondjuk. Akinek férfias, érett a gondolkodása; tüzes, fiatal az érzése. Csupa tudás, értelem, tapasztalás a beszédje; csupa hév, láng, tűz, lelkesedés, kedély a versezete.

Ezek a gondolatok túlulnak agyamba, tollamba akkor, amidőn Kosztolánszky István verses könyvét lapozgatom. Az első oldalon egy meglett férfi képe — az íróé. Belül pedig egy fiatalos egyéniség egész gondolat- és érzelmvilága. Valóságos tárháza mindannak, ami egy ifju, tüzes, lelkes, temperamentumos lélekből csak kikerülhet. Hangulatok, zsánerképek, poémák, allegoriák, epigrammák, lyra, ballada és sok minden, ami gyönyörködtet. Az élet nyarában, husz éves szivvel irt versek.

A mai irodalmat leginkább jellemzi a romantizmus és mesterkélttség. Az életet és a nyelvet majmolják, utánozzák fiataljaink. Ujabb irodalmi nyelvünk valósággal paródiája az ősrégi, zengzetes, zamatos, törzsökös magyar népnyelvnek. Az életet pedig a szobából pingálják poétáink. Nem úgy, ahogyan látják, ahogyan átélnek: hanem ahogyan képzelik. Olyan is az, mint a szinpadai élet.

Kosztolánszky István a valódi élet utjain vezet bennünket. Valódi annak minden ösvénye, minden zege-zuga, minden fény- és árnyoldala, minden derüje és boruja, minden költészete és prózája, minden alakja. És mindez hamisítatlan, tiszta, csengő magyar nyelven.

Kár, hogy szerző nem adott címet az egyes verseknek, mert így érzelmeinek őszintesége, melegsége és ereje sokkal közvetlenebbül érte volna az olvasót. De azért így se vesztene az értékből.

A kötet ára 1 K 50 fillér. Megrendelhető a szerzőnél, Nagyszébenben, Riskása-u. 12 sz.

Dr. Saskeőy József.

* E cím alatt Kosztolánszky István, lapunk munkatársa egy kötet verset adott ki, melynek bírálatát dr. Saskeőy József a fenti cikkben írja meg.

KÖZGAZDASÁG.

A hasznos háziállatoknak fertőző betegségek elleni oltása.

Ha az országban eddig foganatosított oltásokra visszatekintünk és azok haladásával csak egy kicsit foglalkozunk, sajnálattal kell konstatálni, hogy a szászvárosi járás gazdaközönsége nem fordítja eléggé hasznára azokat a tapasztalatokat, a melyeket elsőrendű kutatók úgy az országban, mint az ország határain kívül is tettek az oltások terén.

Noha magam is minden kínálkozó alkalmat megragadva sokszor szóltam már az oltások szükségességéről és a helyesen keresztül vitt oltásoknak eredményes voltáról, sajnálattal kell konstatálnom, hogy nem keltettem fel még a gazdaközönség érdeklődését eléggé és — sajna — sok tekintetben a régi maradiság mellett foglalnak állást azok, a kiknek a haladás zászlóvivőinek kellene lenniök. Ez készlet arra, hogy néhány szóban ismertessem e lap hasábjain a védőoltások kérdéseinek ujabb

haladását a szakkörökkel, reámutatva arra, hogy a tudomány haladásával párhuzamosan az oltások tudománya is nagyot lépett előre. A szakkutatók egyre tökéletesbitik úgy a védőoltóanyagokat, mint a gyógyító szérumokat, a melyek ma oly esetekben is sikerrel alkalmazhatók, a melyekben, — akár a beoltandó állatok gyengébb ellenállása, akár az igen erős fertőzőtség folytán, — a régebbi módszerekkel biztos eredményre nem számíthattunk.

A védő-oltási módszerek, — mint azt a gazdaközönség is jól tudja — az utolsó években nagy változásokon mentek keresztül. Addig, míg a belgyógyászat többi vonatkozásaiban, úgy az emberi, mint az állati terápia terein már régóta hangoztatják azt a principiumot, hogy nem szabad az eseteket generalizálva, általánosítva kezelni, hanem a körülmények összes tényezőinek számba vételével kell az egyes eseteket felfogni és azt mintegy individuálni, addig a védőoltásban és a szérum terapiában alig lehetett ennek a következménynek eleget tenni, mert sem a megfelelő módszerek nem állottak az oltó állatorvos rendelkezésére. Maga az eredeti Pasteur-féle oltóanyag átlagos, középellenállású francia sertésekhez és szarvasmarhákhoz volt szabva és a mikor evvel az anyaggal gyöngébb ellenállású állatokat tömegebben oltottak, úgy a külföldi államokban, mint hazánkban, igen sok erős reakciót kaptak és gyakran — különösen sertéseknél, — maga az oltás átmenetileg nagyobb kárt okozott, mint maga a járvány. Ezekben a bajokon csak azóta lehetett segíteni, a mióta a Pasteur-féle erősségi skálát egy ismert hazai oltóintézetünk az egyes állatfajok tapasztalati érzékenységéhez képest átalakítva megalkotta egyrészt a gyengébb oltóanyagokat, másrészt — egyes helyeken — nagyobb fertőzőzőtségnek leküzdésére az ugynevezett speciális oltóanyagokkal kezdte termelni.

A speciális oltóanyagok előállítására akként történik, hogy az oltóintézet az anyag készítéséhez szükséges bakteriumokat egyenesen az illető vidéken uralkodó fertőzőmennyből tenyésztik ki: e speciális „helyi“ anyag az ottani járvány támadó ereje ellen a leghatásosabb. Ezen tájoltóanyagok ma már nagyban hozzájárulnak a védőoltások terjesztéséhez olyan helyeken is, ahol eddig a gazdaközönség bizalma az oltásoknak a régi anyagok által, nem volt megszerezhető.

Gyorshatású szérumokról már régen köztudomásu, hogy azok, hirtelen járványok esetén valóságos specifikumok; megbízhatóság, töménység és hatékony alkatrészek tekintetében egyedül állnak; azokat úgy vélem, nem is kell különösen a gazdaközönség figyelmébe ajánlanom ezért ez alkalommal, csak a szérumok segítségével elérhető u. n. kombinált oltások indokoltak mindazon esetekben, midőn az állatorvos olyan feladat előtt áll, hogy megtámadott állományt, — azaz olyan állatokat, melyek között 1—2 elhullás előfordult, — kell a jövő támadás ellen minden rizikó nélkül jól és szolidan megerősíteni; ezt a célt ilyen körülmények között egyedül csak a kombinált módszerrel lehet elérni. Ezek előre bocsátásával és mindezek felsorolása után meg kell jegyeznem, hogy az oltóintézetek e nehéz feladatok megoldására úgy a gazdaközönség, valamint az állatorvos számára szives szolgálataikat felajánlják az egyes indikációk megállapításában; kétes esetekben legnagyobb készséggel vállalkoznak a bakteriologiai diagnosis megejtésére, amely biztosan tájékoztat még az egyes oltások végrehajtása előtt arról, hogy a betegség nincs-e más jár-

vánnyal is kapcsolatban és hogy milyen erős annak támadó képessége? amelynek arányában kell azután a védekezési eljárást megindítani.

Manapság már ilyen gondos, körültekintő és minden egyes eset járványtan körülményeire kiterjedő tudományos kritikával kell az egyes esetek körülményeit mérlegelni és csak e körültekintő munkásság útján lehet az oltások terén biztos sikereket elérni!

Meg vagyok győződve, ha a gazdaközönségnek alkalmá lesz meggyőződni azon ma már mindennapos gyakorlati sikerekről, melyet a mostani modern oltóanyagokkal elérni, akkor készséggel és örömmel fogja támogatni az állatorvosi kart e téren uttörő munkájában. A magam részéről, — és tudom, hogy e tekintetben kartársaim nevében is szólhatok — vallhatom, hogy a gazdaközönség ügybuzgó támogatása, valamint azon jó sikerek, amelyek el nem maradhatnak, csak növelni fogják mindannyiunk ambícióját. Hiszen az állatorvosi karnak egyik legszebb feladata az, hogy az országnak, egy közel legfontosabb vagyont alkotó állatállományát a fertőző betegségek ellen oltás útján megvédje és megoltalmazza.

Halmos Gyula,
m. kir. állatorvos.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Névtelen levelekre nem válaszolunk, kéziratokat nem adunk vissza.

Sulcz E. Vöröskereszt sorsjegyeinek utána néztünk: nem nyertek.

Öreg. Majd sorát ejtjük.

Dr. Sz. J. Déva. Bienenstok ur miért hallgat? Ez mégsem járja. Egy pár sor írást kérünk. Üdv!

A. K. Kudzsir. E méla hallgatás mögött mi rejlik? Mozgást kérünk!

Sz. J. Déva. Szívesen látunk. A lap rendesen megy. Szervusz!

Kíváncsi. Tényleg van valami a dologban. Egyébként mi ilyen ügyekbe nem avatkozhatunk. Forduljon hozzá.

Bősz-örmény. Köszönet. Várjuk a többit is. Lehetőleg sűrűn „menesztődjenek“. Levél megy. Üdv!

Kard. Ki Ön s merre van hazája! Tollát jól forgatja, de „névtelen levelekre“ nem válaszolunk. A közbeszurt szinikritikát nem írjuk alá. Egyébként szívesen látjuk sorainkban, de nem incognitó.

P. J. Kolozsvár. Megemlékezésedért hálás köszönet. Az ígéreteket várjuk. Hosszuak ne legyenek, mert a folytatásos dolgot nem szeretjük. Üdv!

Versek. Sorát ejtjük. Üdv!

Jóska. Egyebet is kérünk.

Junius!—Julius! Drága hónapok.

K. D. Kölesd. Köszönet. Az ígéreteket várjuk. Levél megy.

HIRDETÉSEK.

Sz. 364/1913. végreh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a és 1908. XLI. t.-c. értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti VIII. ker. kir. járásbírósnak 1910. évi Sp. VIII. 2144/4 számú végzése következtében dr. Eröss Samu ügyvéd által képviselt Posnanszky és Strelitz javára 58 K 67 fill. s jár. erejű 1911. évi február hó 14-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 627 K-ra becsült következő ingóságok, u. m.: szán, szekér, állványok, lovak, kocsik stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szászvárosi kir. járásbírósnak 1910. évi V. 1061/6 számú végzése folytán 58 K 67 fill. tőkekövetelés, ennek 1910. évi október hó 26-ik napjától járó 5% kamatai, 1/80% váltódíj és eddig összesen 39 K 55 fill.-ben bíróilag már megállapított költségek erejéig Szászvároson, alperes lakásán leendő eszközésére 1913. évi április hó 14-ik napjának d. u. 5 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1908. évi XLI. t.-c. 20. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szászváros, 1913. évi március hó 31-én.

Gödri Jenő,
kir. bír. végrehajtó.

Sz. 268/1913. végreh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a és 1908. XLI. t.-c. értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a dévai kir. törvényszéknek 1911. évi 7587 számú végzése következtében dr. Bordean János ügyvéd által képviselt Langen és Wolf javára 1000 K s jár. erejéig 1911. évi július hó 12-én fogatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1240 K-ra becsült következő ingóságok, u. m.: cséplőgép járgányos, kis benzin-motor, szóró-rosta, nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szászvárosi kir. járásbíróóság 1912. évi V. 431/4 számú végzése folytán 1000 K tőkekövetelés, ennek 1910. évi október hó 31-ik napjától járó 6°/_o kamatai, 1°/_o váltódíj és eddig összesen 103 K-ban bíróilag már megállapított költségek erejéig Szászvároson, alperes lakásán leendő eszközzésére 1913. évi április hó 16-ik napjának d. u. 2 órája határidőül kitzetetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1908. évi XLI. t.-c. 20. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szászváros, 1913. évi április hó 4-én.

Gödri Jenő,
kir. bír. végrehajtó.

70

Sz. 170/1913. végreh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a és 1908. XLI. t.-c. értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a lugosi kir. járásbíróóságnak 1912. évi Sp. I. 1349 számú végzése következtében dr. Sebestyén Lipót ügyvéd által képviselt Sternlicht Testvérek javára 594 K 20 fill. s jár. erejéig 1913. évi január hó 29-én fogatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 2094 K-ra becsült következő ingóságok, u. m.: házbutorok, zongora, fegyverek stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szászvárosi kir. járásbíróóság 1913. évi V. 84/1 számú végzése folytán 594 K 20 fill. tőkekövetelés, ennek 1912. évi november hó 30-ik napjától járó 5°/_o kamatai, 1°/_o váltódíj és eddig összesen 132 K 80 fill.-ben bíróilag már megállapított költségek erejéig Szászvároson, alperes lakásán leendő eszközzésére 1913. évi április hó 14-ik napjának d. u. 4 órája határidőül kitzetetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1908. évi XLI. t.-c. 20. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szászváros, 1913. évi március hó 31-én.

Gödri Jenő,
kir. bír. végrehajtó.

71

Sz. 386/1913. végreh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a és 1908. XLI. t.-c. értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a prágai cs. és kir. járásbíróóságnak 1912. évi C. II. 835, 112/4 számú végzése következtében dr. Jindrisch Fertis ügyvéd által képviselt Tepitzer Eisenwerke javára 107 korona 37 fill. s jár. erejéig 1912. évi december hó 20-án fogatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 2740 K-ra becsült következő ingóságok, u. m.: 50 nagy szilvaskád, 50 szekér széna, 3 igás szekér nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szászvárosi kir. járásbíróóság 1912. évi V. 838/3 számú végzése folytán 107 korona 37 fill. tőkekövetelés, ennek 1912. évi július hó 22-ik napjától járó 6°/_o kamatai, 1°/_o váltódíj és eddig összesen 63 K 62 fill.-ben bíróilag már megállapított költségek erejéig Szászvároson, alperes majorjában leendő eszközzésére 1913. évi április hó 16-ik napjának d. u. 4 órája határidőül kitzetetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták s azokra kielégítési jogot nyer-

tek volna, ezen árverés az 1908. évi XLI. t.-c. 20. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szászváros, 1913. évi április hó 4-én.

Gödri Jenő,
kir. bír. végrehajtó.

72

Kiadó lakás. Sörház-utca 11/a. sz. a. emeleti lakás kiadó. Értekezhetni dr. Schärer Sándor ügyvédi irodájában. 74 1—3

Értesítés.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy

férfiszabó-üzletemet

Közép-utca 2. szám alól

Iskola-tér 12. szám alá helyeztem át.

Szives pártfogását továbbra is kérve, vagyok kiváló tisztelettel

Nagy Samu,

76 1—3

férfi-szabó.

Gradina Aurél

férfiszabó

Szászváros, Fő-tér.

Elvállal mindennemű férfiruhakészítést úgy helyben mint vidékre. Elsőrendű londoni szabászat. — Pontos kiszolgálás. — Bel- és külföldi szövetek raktáron. Nagy választék! Olcsó árak!

25 8—12

Kiadó, esetleg eladó egy jóforgalmu korcsma-helyiség. Értekezhetni Szászvároson Gyula Józsefnél Nagytimár-utca. 73 1—3

Értesítés.

Április hó 10-ikétől kezdve a

Benkő áruház-

ban 10 százalék árengedmény.

Szezonból visszamaradt áruk beszerzési árban kaphatók.

Az áruk kiszolgáltatása kizárólag csakis készpénzfizetés mellett történik.

Tisztelettel

Benkő áruház.

75 1—

Tavaszi saison!**Szobafestő munkákat,****:: épület-festéseket ::**

a legizlésebben

SZŐCS VILMOS

szobafestő eszközöl.

2 8—12

Erdélyi ösfőzet!

Van szerencsém a t. c. közönség becses tudomására hozni, hogy március 15-től kezdve egy új sört hozok forgalomba, mely törv. védett

Erdélyi ösfőzet

cim alatt lesz elárusítva, mely az egész külföldi sörökkel a versenyzést fölveheti és a legfinomabb izlésnek is megfelel.

Kapható minden vendéglőben és üzletekben, hol az erdélyi ösfőzet plakát van kifüggesztve.

Kiváló tisztelettel

Habermann Rezső,
sörfőzde tulajdonos Nagyszeben

49 5—5

Erdélyi ösfőzet!

Brassai Brutus

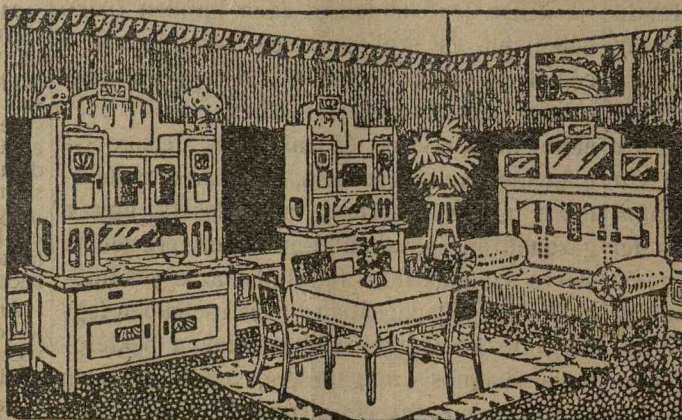
Szászvároson

Raktáron tartok: ebédlő-, háló-, salon- és irodai bútorokat, valamint a legegyszerűbb bútorokban is nagy választék.

Szolid árak! Izléses kivitel!
Pontos kiszolgálás!

4—41

52

bútor-raktára

Ország-út 3. sz.

Ebédlok és hálószobák 300 K-tól feljebb. Írásbeli megkeresések is a legnagyobb gyorsasággal intézettek el. A n. é. közönség szives pártfogását tisztelettel kéri

Brassai Brutus

bútor-raktáros és temetkezési intézet tulajdonos.